

Crabro, andere Crabro's met andere prooi, de spinnendooders *Pompilus* en *Ammophila*, de parasietbijen *Coelioxys* en *Epeolus* en nog veel andere. Ook vonden we daar als nieuwe bekende de rupsen begravende *Ammophila lutraria*. Het terrein is in den laatsten tijd een beetje vergraven, maar zal nu weldra na een rustkuur zijn vorige schoonheid herwinnen. Zoodra ik op Texel kom, ga ik er eens kijken en dan hoop ik er aan den voet van den heuvel nog weer de witte hei te vinden, want dat beteekent geluk.

't Is een mooi geschenk, deze zandkuil met zijn randje Hooge Berg. Geldgeschenken zijn zeker ook altijd zeer welkom, maar zoo'n bijdrage in natura is toch al heel bijzonder aardig. Wel merkwaardig is het, dat alle bezittingen van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten op Texel dergelijke geschenken zijn: de Staart, de Ooster en Wester, de Putten en nu alweer de Zandkuil. Misschien wil de een of ander ons nog een ander Texelsch bijzonderheidje geven en wel een of meer van die kleine boschjes van elzen en berken, lijsterbessen en esschen, doorstrengeld met hop en kamperfoelie, begroeid met varens en bramen en wilgenroosjes en hier en daar met wilde hyacinthjes, dingetjes van een duizend gulden of daaromtrent. Ook zijn er nog een paar begeerenswaardige oude eendenkooien. Die boschjes en kooien zijn niet alleen belangrijk om hun zeer merkwaardigen plantengroei, maar ook omdat het ware bolwerken zijn voor de kleine zangvogeltjes van het woud, die zoo'n bekoorlijke aanvulling leveren voor de Texelsche vogelwereld van weiden en stranden. Als ge daar nu lust toe gevoelt, kom er dan eens over praten op het kantoor Heerengracht 260. Wij kennen die boschjes op een prik en maken het u gaarne zoo gemakkelijk mogelijk. Dan moeten we hier of daar nog een paar kreeken hebben met slibbighe oevers en Texel is in orde, want de duinen, zoo hopen wij, daar zorgt de Staat wel voor.

Te midden van de groote zorgen, die onze Vereeniging kwellen, zijn dit nu weer een paar zeer aangename gebeurtenissen; ze houden den moed er in, en verhoogen ons vertrouwen in gemeentebesturen. Wat Winterswijk, den Bosch, Oisterwijk, Tilburg, Rheden, Groningen gedaan hebben dat kunnen andere gemeenten toch ook wel: Maastricht voor den St. Pietersberg, Middelburg voor de Manteling, Enschede voor... maar ik ga mij verschrijven en visioenen zien.

JAC. P. THIJSSE.

IETS OVER GRIELEN.

MEER aan 't interessante dan wel aan 't wetenschappelijke van 't zien van vogels in de vrije natuur zal dit opstel gewijd zijn. Meerdere malen zullen de lezers en lezeressen artikelen hebben ontmoet, waarin een relaas wordt gegeven over 't observeeren en fotografeeren van vogels in eigen omgeving; en al wordt in vele van die verhalen het vogelfotografen-latijn niet vergeten, blijft het een arbeid, waar vaak veel geduld voor gevraagd wordt.

Ik zeg vaak, want lang niet altijd heeft de vogelfotograaf met pech te kampen: Toen het vereeuwigen van vogels op de gevoelige plaat zich niet in een zoo ruime beoefening kon verheugen als tegenwoordig het geval is — vestigden zeer aangedikte verhalen den indruk, dat dit werk haast aan iets onmogelijks grensde en al geef 'k uit eenige jaren ondervinding toe, dat er soorten bestaan, welke bijna niet te kieken zijn (duiven, zilvermeeuwen) blijft dit toch zeker iets individueels en staat men in de meeste gevallen vertaasd over 't snelle terugkeeren van de vogels op de nesten en de dikwijls groote onverschilligheid waarmee de camera genegeerd wordt.

Terloops iets over 't tellen van 't aantal personen dat in 't veld komt, en dat

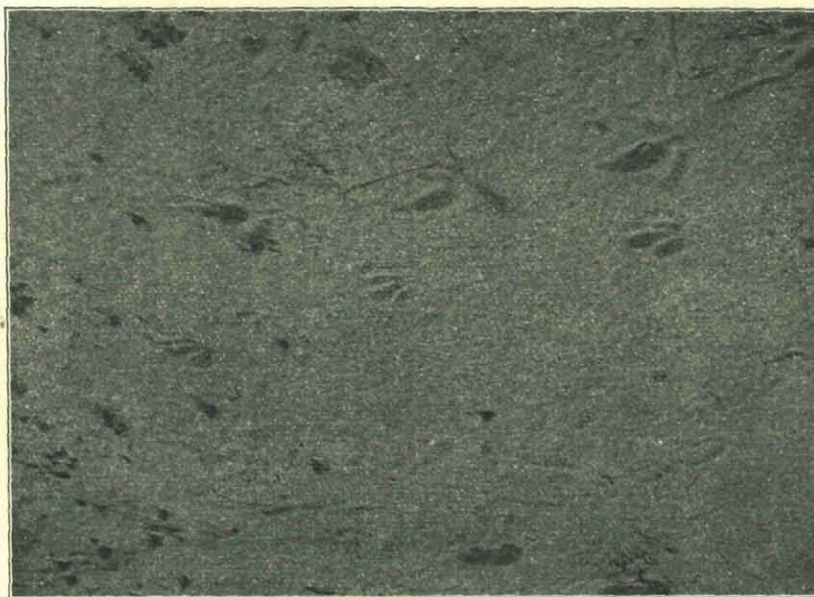

Een Grielenpaar in de duinen van de Amsterdamsche waterleiding.

weer vertrekt, iets wat de vogels moeten doen als ze de conclusie willen trekken dat hun terrein weer veilig is, of dat het nest wordt belaagd. Uit de praktijk weet 'k dat dergelijke tellerij haar vasten grond volkomen mist; want of we kwamen met z'n vieren in 't bezette gebied en verlieten er maar drie dit weer, terwijl er een bij 't nest en toestel achterbleef, of 'k was alleen en verrichtte de noodige bezigheden aan de camera, om daarna op eenigen afstand een schuilplaats te zoeken; maar altijd kwamen de bewoners terug en toonden in de meeste gevallen geen vrees. Wel keerden ze niet zonder onderscheid direct op de eieren terug en bleven zodoende wel eens uit het veld van de lens vandaan, doch als ze op eenige meters van 't nest of je schuilplaats af gaan staan slapen demonstreert dit nu juist niet precies angst voor de nieuwe dingen, die bij en om 't nest zijn opgerezen.

Zooiets deed mij altijd meer aan onverschilligheid dan wel aan vrees denken en ik heb ervaren dat bij dergelijk passief optreden een beetje gerucht maken — wat praten of zachtjes fluiten — eerder een bevredigende oplossing bracht dan angstvallig geluid te mijden; er kwam weer wat beweging in, en de bewustheid van het bezit van een nest werd weer bijgebracht.

Gaat men echter eischen stellen aan de pose van het te kieken exemplaar of verlangt men beide bewoners bij 't nest, dan begint het werkelijk een zaak van geduld te worden — vooral 't laatste vordert soms dagen opoffering zonder succes — want de aflossing op de eieren geschiedt niet altijd à la minute en soms heeft de eene vogel het nest reeds lang verlaten voor de ander den plicht tot broeden overneemt.

Voetsporen van de Griel.

Foto J. STRIJBOS.

Voor de bij dit artikel geplaatste opname heb 'k ook heel lang moeten wachten en veel aardige dingen uit 't leven van dit tweetal gezien.

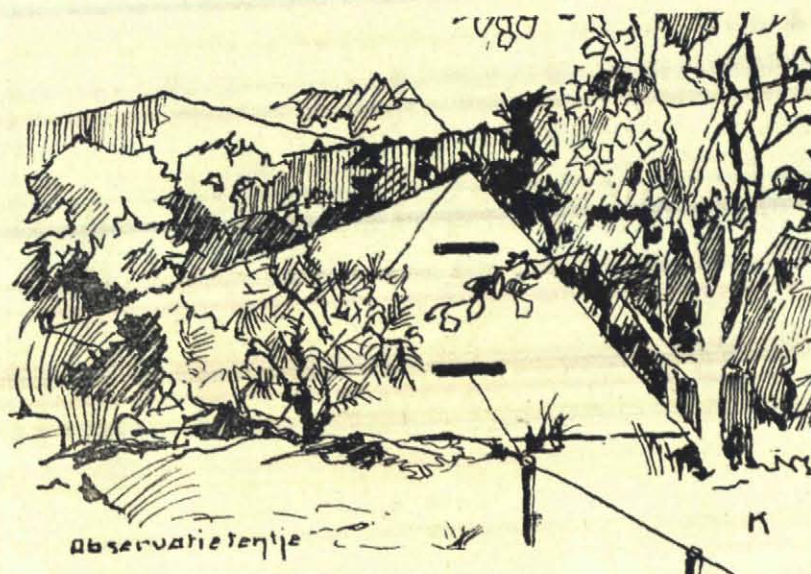
De foto werd gemaakt op de terreinen van de A.'damsche Waterleiding — in den tijd, dat er nog niet zoo kwistig met vergunningen werd gestrooid als thans — en ofschoon 'k een grooten voorstander ben, om alles en zonder uitzondering wat duin en bosch heet voor ieder open te stellen (de vrijheid voor elk die wil genieten gaat natuurlijk ver boven 't maken van een dergelijke foto door de enkeling) betwijfel 'k ook zeker, of een dusdanige opname daar nu nog gedaan kan worden — in geen geval gaat het als men alleen op den Zondag is aangewezen, zooals wij in onzen tijd.

Zooals bekend is, heeft de Griel de gewoonte zich 's nachts zeer luidruchtig te ge-

dragen — z'n roep, welke aan de Wulp doet denken, hoort men den geheelen nacht — dan sluipt hij op z'n karakteristieke wijze door 't lage hout en zoekt daar z'n kostje van kevers en slakken.

De Griel is huiselijk van aard en verblijft in de nabijheid van 't nest: zonder zich groote uitstapjes te veroorloven zwerft en sluipt hij in z'n eigen gebied rond en men kan zeker zijn, daar, waar men 's nachts zijn aanhoudend roepen hoort, den volgende dag met wat moeite het nest te vinden — of beter gezegd de leemkleurige, zwart en bruin gestreepte eieren, welke zonder onderlaag op 't zand worden gedeponneerd.

Vermoedend op een bepaald gedeelte in 't terrein grielen aan te treffen — daar dit rijkelijk was begroeid met duindoorn en lage zilverpopels — overnachtten we in een jachthut in de nabijheid; en aangezien 't liggen op een houten vloer zonder meer en een kussen uit een paar schoenen bestaande, juist niet de omstandigheden vormen

om vast te slapen — waren we noodgedwongen meer dan we van plan waren geweest in de gelegenheid, om het vermoeden omtrent de aanwezigheid van de vogels bevestigd te krijgen.

Bij de schemering van den nieuwen dag trokken we in de richting op van waar 't geroep was gekomen; en spoedig was de Griel ontdekt, welke snel in gebukte houding een misleidend heenkomen zocht.

Ongeveer tien meter van 't nest verwijderd werd 't observatietentje opgeslagen en kon het waarnemend wachten, met den draad van 't toestel in de hand, beginnen.

Mijn griel was voorzichtig van aard en alarmeerde bij 't minste gerucht: werd eenige hellingen verder een wulp of scholekster opgestooten, of vielen er in die kringen luidruchtige huiselijke twisten, voor m'n wachter op 't kleine heuveltje gaf een waarschuwend sein en het broedende exemplaar reageerde daar direct weer op,

door zich in volle aandacht op te richten of met den dikken kop omhoog, snel de eieren te verlaten.

Dat uitkijkheuveltje was zeer strategisch gekozen en lag aan de grens van het broedgebied en een groote vlakte — waardoor het mogelijk was van dien kant reeds op grooten afstand het dreigend gevaar te signaleeren.

De thuiskomst na een storing was veelal verrassend, daar de vogel wel een vasten weg van gaan, maar niet van komen had; er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan de looze vlucht een uitstapje te verbinden en plotseling stond daar als uit 't zand verzezen de mooie geel-bruine vogel: dan spiedde het groote oog met sterk gelen kring in 't rond, en met om de paar passen een schokkende beweging van 't lichaam werden de eieren weer bereikt.

Eens na zoo'n gerucht lag ik plat in 't tentje op de terugkomst te wachten en tuurde door 't onderste kijkgat, toen daar opeens op nog geen halven meter afstand een der grielen voor verscheen, en in volle aandacht bleef staan. Nog nooit was 'k in de omstandigheid geweest op dien afstand een vogel in actie te zien en daardoor gaf dit gebeuren weer animo genoeg om 't wachten weer eenige uurtjes te verlengen.

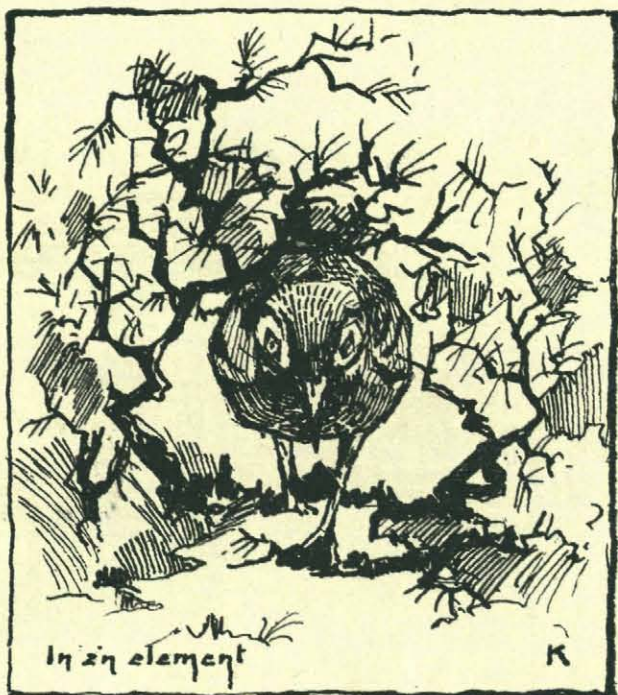
De broedende griel is wat slaperig uitgevallen en vertrouwt op de waakzaamheid van de wachthoudende wederhelft —

ze toont bij eventueel gegeven sein directe actie, doch op de eieren teruggekeerd, oordeelt ze de rust dan ook weer wel verdiend en doet vrij een grielenslaapje.

Voor den fotograaf, met een ander doel dan van zoo'n rustiek beeld een opname te maken, zijn dit de saaie gedeelten en je kijkt verlangend uit of de wacht niet eens wat lust in een tukje krijgt, waardoor hij naar beneden zal komen om plichtsbesef aangaande het broeden te toonen.

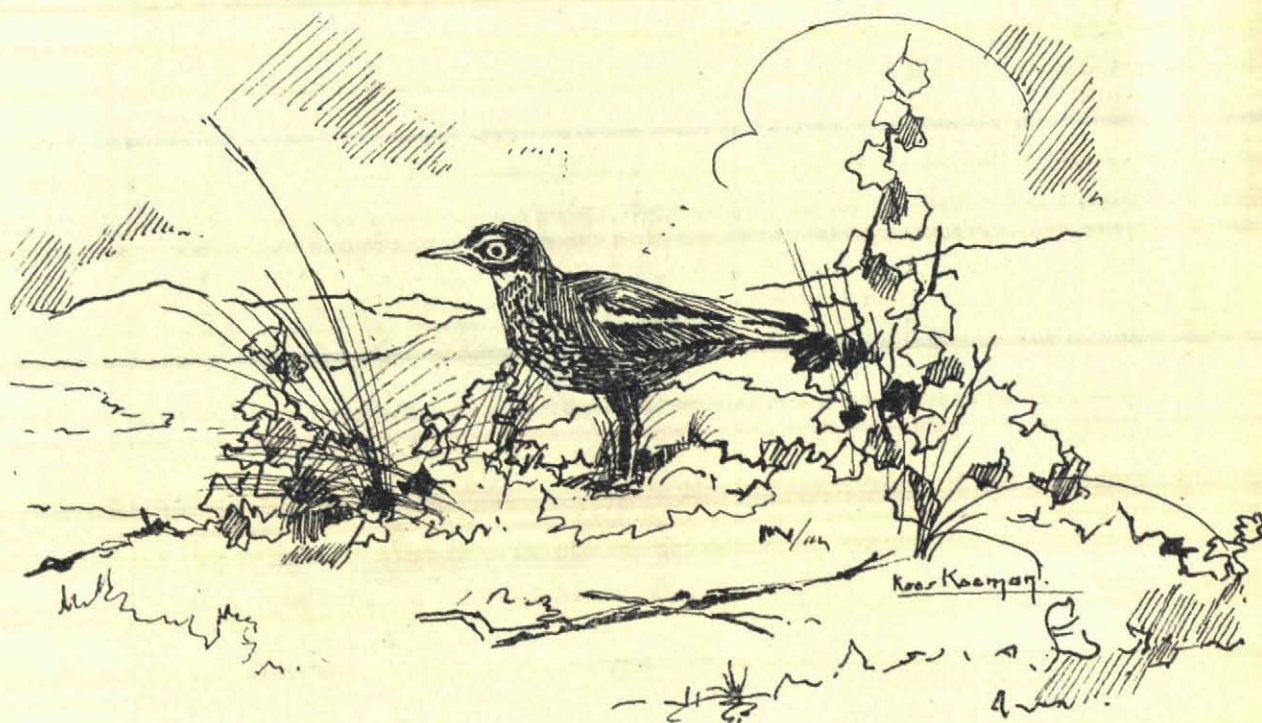
Eens toen zich een dergelijk geval voordeed en de uitkijk naar 't nest afdaalde stootte hij een luide kreet uit en schoot, tegen de gewoonte in, direct van den grond op de vlucht.

'k Vermoedde een plotselinge overval, en zag dan ook spoedig op zeer korten af-

stand een persoon, die zich wel vreemdsoortig gedroeg. Met sprongen en allerlei capriolen kwam hij nader en zette al dansende koers naar m'n toestel, wel vermoedende daar iets bizonders te vinden en niet denkende aan het doel, aan de bij-omstandigheden: n.m. mijn aanwezigheid en de reden waarom 'k aanwezig was.

Bij 't toestel gekomen en den draad ziende kreeg hij de situatie beter door en begon zich tegenover het tentje te verontschuldigen en ofschoon hij met flinke schoenen aan z'n voeten natuurlijk evengoed was komen opdagen en m'n objecten had ver-

Op de grens van zijn gebied

stoord, kon 'k niet nalaten hem er op attent te maken, dat dit nu juist niet het geschiktste terrein was om met bloote voeten te betreden.

Toevallig was hem dat óók al gebleken en vond hij 't voor beide partijen de minst pijnlijke oplossing, om zoo spoedig mogelijk tusschen de doorns door weg te manoeuvreren.

Ofschoon dit intermezzo me wel gedeeltelijk den wind uit de zeilen nam, besloot 'k toch m'n pogen niet te staken en gelukte het boven alle verwachting dien dag toch om m'n doel te bereiken — na eenige uren van wanhoop en spanning, had de aflossing bij 't nest plaats en knipte de sluit over.

'k Had den dag, welke toen reeds een eind was verstreken, grootendeels op de elle-

ENKELE BIJZONDERHEDEN AANGAANDE DEN GEWONEN VINK. 137

bogen rustend doorgebracht, en kon met goede hoop op succes (een camera op afstand en onder gegeven omstandigheden bediend, geeft ook dikwijls nog teleurstellende verrassingen) m'n inventaris pakken om naderhand bij m'n wachtende partners aangeland weer wat in de pleoi te komen.

Overveen, 9 Juli '23.

KEES KOEMAN.

ENKELE BIJZONDERHEDEN AANGAANDE DEN GEWONEN VINK (FRINGILLA COELEBS L.).

GEDURENDE de sneeuw-periode van den winter '21/'22 voerde ik naar gewoonte de vogels in mijn tuin, teneinde ook van mijne zijde op bescheiden schaal bij te dragen tot het zooveel mogelijk instandhouden van de vogelbevolking, die gedurende de tijden van voedsel-schaarschte en koude zoo licht door sterfte vermindert. Ik maakte gebruik van vogelvoederhuisjes, waar ik allerlei voor de zaadeters geschikte zaden in bracht, en voorts ten behoeve van de meezen van slingers apennootjes, door mijne kinderen vervaardigd door oprijging van deze nootjes met hulp van eene stopnaald op katoenen draden of dun touw. Deze meerdere Meters lange slingers hing ik buiten in den tuin, op geringen afstand van de ramen mijner woning, tusschen boomen of struiken op.

Al spoedig kwamen er o.a. vinken op het in de vogelhuisjes aanwezige zaad af, terwijl de in bochten hangende slingers van *Arachis* gedurende de eerste dagen alleen door meezen (zwartkopmees, pimpelmees en koolmees) werden bezocht, echter niet door vinken.

Daar ik gedurende korten tijd door eene lichte influenza aan mijn huis was getonden, was ik in de gelegenheid meer tijd aan waarneming te besteden dan anders het geval zou zijn geweest en kan ik voor de volgende mededeelingen, die kijk geven op „het leeren” bij vogels, geheel instaan.

Zooals ik bekend mag veronderstellen, gaan de meezen aan dergelijke snoeren, die zij bij het aanvliegen in schommelende beweging brengen, op de voor deze vogels zoo kenmerkende wijze hangen en bewerken zij dan in omgekeerde houding op zeer energieke wijze met den stevigen, puntigen snavel de nootjes zoolang, totdat ze den vruchtwand hebben doorboord en 't gat, vrijwel aan de onderzijde aanwezig, groot genoeg is, om het zaad uit de betrokken afdeeling te kunnen halen. Zoodra het zaad de gemaakte opening kan passeeren, nemen zij het er met den snavel uit, vliegen er mee weg en eten 't, terwijl zij 't met de pootjes vasthouden, ergens in de nabijheid op, teneinde daarna terug te keeren en elders aan den slinger opnieuw met denzelfden arbeid te beginnen.

Het was mij bekend, dat vinken apennootjes zeer gaarne eten. Een mijner ken-